

se je naveličala grozovite te vojne. Največji nasprotniki proti nadaljevanju vojne pa so vsekakor brezobzirni socialisti Leninove vrste, ki sedaj seveda še nimajo veljave, katerih vpliv pa raste z vsakim dnevom. Tako tvori sedanja Rusija pravi peklenški kotelj najstrastnejših zmešnjav. Vsa prorokovanja nam sovražnih listov, da bode Rusija zopet pričela z napadi in s splošno ofenzivo, so prazne besede. Kajti složnosti in edinosti, iz sloge izvirajoče krepkosti primanjkuje na Ruskem. Doma imajo Rusi dovolj opravila, tako, da je vsak napad večjega pomena izključen. Morda bode zločinski Kerenski šel enkrat poslat svoje množice v ogenj naših in nemških strojnih pušk, da poveča hekatombe ruskih žrtev za angleške cilje. Ali do odločilnega udara Rusija danes ne more priti, ker ji primanjkuje notranje energije. Za nas in naše zaveznike je to vsekakor ugodno. Vojna dokazuje ravno vedno natančneje, da smo mi in naši zavezniki nepremagljivi, ker se borimo za stvar pravičnosti! Ko bi bila Rusija to preje izpoznala, bi se nikdar ne prodala angleški požrešnosti. V tej vojni ni Rusija izgubila samo bitke, marveč izgubila je tudi svojo bodočnost. Kajti Japonce preži in deluje nato, da bi ji vsak vpliv na vzvodu odvzel in da bi iz vojne v Evropi kolikor mogoče dobička za-se pridobil. Prejalislej bode prišlo vsled tega zopet do konflikta med Japonko in Rusijo. Anglija seveda Rusom ne bode nikdar pomagala, ker ima sama azijske interese, ki so nasprotni onim Rusije. Zato je bodočnost Rusije žalostna in temna.

Izpred sodišča.

Tri leta ječe zaradi ponarejanja krušnih kart.

Halle, 1. oktobra. Na Nemškem morajo bogatini in reveži ednakomerno težave vojne prenašati. Zato se pa tudi prepredenje tozadnih oblastvenih odredb najstrožje kaznuje. Tako je porotna sodnja v Halle obsodila berlinska delavca Franca Korusa in Karla Grefling vsacega na tri leta ječe in 5 let izgube časti, ker sta v Museburgu krušne karte v večji množini ponarejala in tovarniškim delavcem prodajala.

Stroga kazen zaradi surovosti.

Berlin, 1. oktobra. Trgovcu s premogom Lojzu Loebell v Berlinu je urad zoper vojno odušstvo malo kupčijo prepovedal, ker se je kot prodajalec nesodobno proti kupcem obnašal. Tudi pri nas bilo bi treba, da se gotovim prodajalcem na postavni način privzgoji malo več uljudnosti napram občinstvu.

Vojaški sleparji.

Dunaj, 28. septembra. Več tednov sem se je vršila pred tukajšno vojaško sodnijo obravnava zoper celo vrsto višjih vojaških uradnikov, ki so v svoji službi izvršili ogromne lumparije in sleparstva. Danes je padla v tej razpravi sodba. Obsojeni so bili nadoskrbnik Leinweber na 12 let, oficijal Kobes na 10, oficijal Matijašek na 6, nadoficijal Szutka na 5 let, oficijal Reich na 6 mesecev, oskrbnik Götzlinger na 8 mesecev težke ječe; nadalje nadoskrbnik Makarius in enoletni prostovoljec Mucha vsak na 6 mesecev ječe. Pri zadnjih starih obtoženceh je kazen že s preiskovalnim zaporom prestana. Vsem se je odreklo tudi šaržo vojaških uradnikov in vsa odlikovanja. Konfiscirana denarna darila, ki so jih obtoženci od raznih vojnih dobaviteljev dobivali, pripadejo državi. Branitelji obtožencev so vložili ničnostno pritožbo, ki bržkone seveda ne bode mnogo pomagala. Cela razprava je dokaz, da v gotovih slojih še vedno vlada naravnost neoprijemljiva korupcija. Proti tej pomaga seveda edino največja strogost!

Mariborsko porotno sodišče.

Maribor, 1. oktobra. Priprave za zopetni pričetek porotniških razprav so se že pričele. Kot eno prvih razprav pride pred porotno sodnijo obtožba zaradi zahrbtnega umo-

ra soproge in poskušenege umora sorodnika. V ranem jutru dne 8. maja t. l. prišla je namreč vžitkarica Marija Richterič k hiši gostilničarke Topolnik v Cogovce (okraj sv. Lenart sl. gor.); našla je hišo odprto in v spalnici Marijo Topolnik ter njeno 14-letno, iz prvega zakona prevzeto hčerko Skolastiko Elbl, ležeči v svoji krvi v postelji. Mati je bila že mrtva. Hčerka je bila nezavestna, ali zamoglo se jo je pri življenju odbržati. Obe ste imeli težke rane na glavah. V predhišju je stala krvava sekira, na kateri se je našlo še lase umorjene gostilničarke. Od morilca se ni imelo začetakoma nobenega sledu. Pozneje pa se je na podlagi poizvedb orožnikov soproga umorjene gostilničarke, Antona Topolnik, aretiralo in okrožni sodniji izročilo. Pri svoji aretaciji je Topolnik zločin tajil; priznal je edino, da se je zopet s svojo soprogo skregal; potem pa je baje šel v svojo spalnico. Zjutraj je šel od svoje hiše, brez da bi vedel, kaj se je v spalnici z njegovo ženo in hčerko zgodilo. — Preiskava in porotniška razprava bosta dognali, koliko je na tem izgovoru resničnega.

Stroga kazen zaradi trpinčenja živali.

Bern, 26. septembra. Hudo kaznovan je bil kmetovalec Emil Lüdi iz Alkendorfa. Mož je v svojem hlevu nekega konja na naravnost grozoviti način z gnojnimi vilami mučil in pretepaval. Švicarski sodniki so ga obsodili na 20 dni zapora in 75 frankov denarne globe; poleg tega mu je prepovedano za 6 mesecev, obiskovati gostilno. Državi pa mora plačati 95 frankov stroškov. Vsa čast pred takimi sodniki! Kajti kdor žival trpinči, zasluži isto za svojo osebo.

Proti veleizdajalcem!

Sarajevo, 1. oktobra. „Hrvatski Dnevnik“ javlja: Dne 18. pr. m. je bila razglašena razsodba v tretjem veleizdajniškem procesu v Sarajevu in so bili obsojeni Radomir Novaković na smrt, pop (duhovnik) Radomir Blažić na 10 let, Milovan Stojković in Aleksa Gjurković na 8 let, Cvijan Cvetković in J. Angić na 6 let, Perko Marković na 4 leta, Milovan Jarić na 4 in pol leta, Nikola Vranić na 1 in pol leta, Nikola Batinić na 5 mesecev. Ostalih 20 obtožencev je bilo oproščenih, med njimi tudi Gjurjo Ostović in Sava Ljubibratić, ki sta bila pri procesu v Banjaluki obsojena, katerih sodba pa tedaj ni bila potrjena in sta bila zdaj postavljena novič pred sodišče. Pri takih razmerah se dobi še vedno ljudi, ki trdijo, da ni bilo pred vojno in da jih tudi sedaj ni srbskih veleizdajalcev.

Gospodarske.

Uporaba krompirjeve in repne cime.

Pri sedanji pičlosti živinske krme je treba opozoriti na dvoje krmil, kateri se zelo lahko pokvarita, ako se z njima krivo ravna, to sta namreč krompirjeva cima (krompirjevka) in repna cima (repno perje). V prejšnjih letih sta se obvarovali ti krmili pogube z umetnim sušenjem na sušilnikih. Letos je radi pomanjkanja premoga tako sušenje (konzerviranje) nemogoče. Potrebno je tedaj, da podamo kratko navodilo o konzerviranju, po katerem se lahko vsaki kmetovalec ravna. Repna cima vseh vrst kakor tudi perje in glave sladkorne repe se zamorejo pokrmiti sveže. Treba jih je le pred krmiljenjem dobro osušiti zemlji. Tudi se ne sme pokladati živini v preobilnih množinah teh krmil, ker se sicer lahko pojavi driska. Ker se pa navadno vsa cima sveža pokrmiti ne more, obvaruje se ostali del teh krmil najpripravnejše spridenja z vkisavanjem. Jama, v kateri se kisa, naj bo nepremočljiva; cima in glave se morajo dobro vlačiti in zemlja, ki vphana živila pokriva, mora biti zadostno težka in ne sme imeti razpoklin. Ako se cima in glave vkisavajo v kupih, bodi podlaga kolikor mogoče nepremočljiva in pokrivačočja zemlja težka in brez razpok. Izrečno se opozarja, da se sme prodajati repna cima z repnimi glavami vred le neposredno porabljalcem, ali centrali za krmila ali deželnemu mestu za krmila (odredba z dne 6. februarja 1917, drž. zak. št. 51). Svežo krompirjevko pokrmiti se že radi tega ne priporoča, ker se ne morejo zadostno razviti gomolji, ako se prezgodaj odzvamc cima, in ker ima sveža cima v sebi škodljivih snovi. Navadno se jemlje krompirjevka še le pri izkopavanju krompirja, ko je že osušena, dostikrat pa tudi že plesniva ali gnila. Da bi se pa dobila dobra krma, bi se lahko požela cima nekaj dni pred izkopa-

vanjem, ne da bi to škodilo gomoljem. Ako je vreme ugodno, suši se lahko krompirjevka na drohjih in enakih pripravah (kakor detelja). Jemlje se naj le čisto zdrava cima, kar je letos lahko mogoče, ker so se letos cime boleznij le redkoma pojavljale. Med sušenjem se krompirjevka od deža ali rove ne sme premočiti. Pri spravljanju posušene krompirjevke se naj pazi, da se ne izgubi listje, ki ima največ redilnih snovi. Sigurneje kakor s sušenjem se obvaruje krompirjeva cima spridenja z vkisavanjem, toda ni je lahko same vkisati, ker je žilava. Vsekako se naj vkisava le sveža krompirjevka. Mora se sesečkati in potem zelo trdno vlačiti ali s kobji ali voči optetati. V kotih in ob stenah vkisalne jame je najboljšje cimo zaphati s težkimi zabijači. Težavnost je delo, ako se vkisava krompirjevka sama. Veliko lažje in boljše je, ako se repa in krompir istočasno spravlja, da se repna cima in krompirjevka vkisavata skupno. Lahko se oba dela zmešata ali se pa poklada spodaj krompirjevka in na to repna cima. Tako mešanica se lažje vlačiti in ta kisela krma ima prednost, da je krompirjeva cima manj žilava, lažje porabna in okusnejša. Na enak način kakor z repno cimo se da vkisati skupno krompirjevka tudi z repnimi režnji. Pri tej priliki se tudi opozarja, da marsikatero druge manj vredne tvarine, kakor koruznica, koruzni stroki, bobovka itd., postanejo mehkejšje in za živino okusnejše, ako se primerno sečečkajo in skupno vkisajo z repno cimo ali repnimi režnji. Na krompirjevo suho krmo je treba živino počasi navaditi. Pripravna je za govedo in ovce, za silo se pa tudi porablja za konje. Krompirjeva krma se zboljša, ako se popari z rastopljeno živinsko soljo in se voda ocedi. Na enak način se da uporabiti tudi krma iz zmrznele krompirjevke ali iz cime, katere se je nekoli lotila krompirjeva cima gniloba. Zelo naglata krompirjevka se pa krmiti ne sme. Vkisana krompirjeva cima in sploh vkisana krma je rabljiva samo za govedo.

C. kr. urad za ljudsko prehrano.

Pomnožitev krompirja s semenom.

V zadnji seji občinskega gospodarskega sveta v Gradcu se je predlagalo, da bi se prizadeti krogi opozorili na pomnožitev krompirja s semenom. Proti temu izjavljamo sledeče: Množitev krompirja s semenom je pač mogoča, toda za navadne uporabne namene nikakor gospodarska. Je krompirjevih vrst, ki sploh ne cvetajo in ne tvorijo semena. Večina vrst dobi le malo jagod, v katerih je po več stotin semena. Cele jagode zasajati je nepravilno, ker bi zrastle preveč rastlin na enem mestu. Dobava semena iz jagod je zamudno delo. Jagode morajo najprej zveniti, potem se zdrobijo, posejijo in slednjič se izbere seme. Kdor to seme spomladi poseje, dobi v jeseni le malo, kakor lešniki in orehi drobnega krompirja. Vrtnarsko pridelovanje s porabo semena je pač mogoče in imamo o tem dosti izkušenj, ker se uporablja ta način pomnožitve za vzgojilne namene. Krompirjevo seme se poseje februarja v gnojna grede, sadike dvakrat v gredi presadijo, in potem postijo na prosto. Na ta način se pač dobio v istem letu dobri pridelki. Opozoriti pa se mora, da večji del sadik vsahne. Svariti moramo, da bi se vporabljal ta način pomnožitve v velikem.

Deželna poljedelska šola Grottenhof.

Splošno nabiranje perila.

Za oskrbo naših na bojnem polju se nahajajočih hrabrih boriteljev s potrebnim perilom, naj daruje vsako gospodinjstvo in vsak posameznik vse pogrešljivo in nepotrebno na posteljnem, namiznem perilu itd. vsake vrste, naj si bo novo ali rabljeno, oprano ali neoprano, belo ali barvano, celo ali strgano; tudi konci in odpadki, platneno ali bombaževinasto blago in kosi so dobrodošli. Istotako tudi tkanine vsake vrste, kot blago, obleka, vezenine in pletenine, vsakovrstne preje in odpadki.

Uvažuje se tudi najmanjši dar. Prišli bodo po te darove učenci

dne 16., 17. in 20. oktobra t. l.

Po tem roku sprejema zadevne darove: Sammelstelle des Kriegsfürsorgeamtes, Wien, IX., Währingerstraße 32 (telefon 12367). Poštno pošiljatelj do 20 kilogramov z označbo „Altmaterialienspende“ (darilo starega blaga) so poštno proste.

Vsako naj podpira to zbirko po močeh v blagor naše zmagovite armade in domovine.

Pojasnila daje c. in kr. vojno ministerstvo, vojnooskrbni urad, Dunaj, IX., Berggasse 22, kamor je tudi nasloviti vsa vprašanja in poročila.

Dunaj, v septembru 1917.

Löbl, fml. m. p.

Razno.

Umrla je v Celju gospa Rita Stiger, rojena Elkl, soproga znanega celjskega veletrgovca. Bodi blagi pokojnici zemlja lahka!

„Slov. Gospodar“ in „Straža“ — nesram-
 la lažnika! Med najpodležje liste slovensko-
 prvaške smeri spadata pač zgoraj imenovana
 mariborska lista. Ko bi ju ne podpirali poli-
 tični popi, ki zanemarjajo svoj duhovniški
 poklic, bi jih pošteno slovensko ljudstvo itak
 že davno na gnojišče vrglo. Kajti lažnjive
 zlobnosti je v teh listih toliko, da se mora
 vsak človek, ki si je vkljub težkim časom še
 iskričo poštenja obdržal, nad njo zgrazati...
 In ta lista se imenujeta „katoliška“, ta lista
 govori o „avstrijskem patriotizmu“, ta lista
 se delata kot „zastopnika“ slovenskega ljud-
 stva! Ubogo slovensko ljudstvo, ki bi bilo
 odvisno od takih zastopnikov, od notoričnih
 lažnikov in za cilje krvavih naših sovražni-
 kov delujočih listov! Ubogo katoličanstvo, ki
 bi bilo odvisno od za pravoslavne Srbe nav-
 dušenih maziljenih in nemaziljenih hujskačev!
 Uboga Avstrija, ako bi bili njeni temelji tako
 strohneli in gnili, kakor so temelji „Gospo-
 darja“ in „Straže“... Kdor je za Avstrijo in
 za katoličanstvo v pravem zmislu besede, kdor
 je za našega cesarja in za bodočnost naše
 domovine, ta mora biti nasprotnik panslavi-
 stične gonje! „Slov. Gospodar“ in „Straža“
 naj si iščeta svoje naročnike na Srbskem in
 Ruskem, — v pošteno avstrijsko hišo ne spa-
 data! Proč s temi najbolj lažnjivimi hujska-
 jočimi listi!

Ali so naši junaški vojaki 87. regimenta res „šnopsarji“? Kakor znano, sta „Slov. Gospo-
 dar“ in „Straža“ v nekem, prav gotovo v
 sredništvu samem izmišljenem dopisu opso-
 vala naše mnogoštevilne odjemalce in čitate-
 lje pri krasnem 87. inf. regimentu za „šnop-
 sarje“. Mi, ki dobro vemo, da je 87. regiment
 eden najboljših, da obsega najboljše junake
 in da brani kakor lev avstrijsko domovino,
 — mi smo se torej takoj proti tej nesramni
 žalitvi politično-farških mariborskih listov uprli.
 Povedali smo, da je ta krvava žalitev naj-
 hujski udarec za junaške sinove spodnjestajers-
 ke domovine. Protestirali smo proti tej ža-
 litvi našega regimenta. In kakor mi, so bili
 tudi vojaki 87. regimenta sami nad to psovko
 „Gospodarja“ in „Straže“ razburjeni. Dobili
 smo toliko protestnih dopisov iz krogov vo-
 jaštva, da nam v resnici primanjkuje prostora,
 vse objaviti. „Gospodar“ in „Straža“ sta se-
 verda takoj izpoznala, da sta napravila poli-
 tično neumnost, ko sta junaški naš 87. regi-
 ment tako grdo opsovala. Zato molčita ta
 dva lažnjiva lista zdaj kakor tepena kužeka
 in se skrivata. Tako delajo nepošteni ljudje,
 ki se bojijo solnčne svetlobe, ki znajo le za-
 kotno hujskati in iz varnega zavetišča na po-
 stene ljudi pljuvati. Ali junaški vojaki 87. re-
 gimentu si bodejo zapomnili, da sta jih „Gospo-
 dar“ in „Straža“ imenovala šnopsarje. In pri
 vzornem našem regimentu ne bode nikdo več
 ta dva lista v roke prijel, ker bi s tem sam
 sebe sramotil. Tisti „šnopsarji“, ki se skrivajo
 v farovžih, namesto da bi domovini pošteno
 služili, naj čitajo „Stražo“ in „Gospodarja“.
 Vojaki 87. regimenta pa se ne brigajo več
 za ta lista.

Odlikovanje. Kompanijski poveljnik pri
 prostovoljnem strelskem bataljonu Maribor
 IV. gospod Alojz Melzer iz Ptuj, bil je
 odlikovan z zlatim zaslužnim križcem z vojno
 dekoracijo na traku hrabrostne medalje. G.
 Melzer bil je že preje tudi odlikovan s sre-
 bno hrabrostno medaljo 1. razreda. Čestitamo
 vsemu oficirju naših junaških strelcev prav
 pristrčno!

Za prevažanje sadja. Štajersko cesarsko
 namestništvo naznanja, da za prevažanje sadja
 po železnici do 50 kg, ako tvori prtljago, ni
 treba nobenega dovoljenja, pač pa je treba
 prevoznega dovoljenja za večje množine sadja.

Iz Ljutomera se poroča: Občina Vauče je
 uradnega vodjo tukajšnjega okrajnega gla-
 varstva, g. Viktorja K a s t n e r - P ö h r ime-
 novala za častnega občana.

Ali je „Straža“ glasilo c. k. oblasti? Na
 naslov c. k. okrajnega glavarstva v Ptuj si
 usojamo staviti prav ponižno vprašanje. V
 predzadnji „Straži“ smo namreč čitali proto-
 kol o seji okrajnega gospodarskega sveta, to
 pa v obliki, kakor da bi bila za Srbe in Ruse
 navdušena „Straža“ res nekako oficijelno gla-

silo tega odbora. Mi nismo dobili o dotični
 seji prav nobenega poročila, čeprav je naš
 list v ptujskem okraju gotovo bolj razširjen
 nego „Straža“. Ne gre se nam za časnikarsko
 konkurenco. Ali ponižno vprašamo, kdo je
 povzročitelj te zadeve? „Jugoslovska“ dr-
 žava doslej še ni uresničena; zato pač ne
 moremo misliti, da bi kak c. k. uradnik v
 „Straži“ protokole svojega odbora objavljali...
 Ta zadeva nam je tembolj tajnostna, ker je
 ravno navidezno oficijelno glasilo okrajnega
 gospodarskega sveta v Ptuj, mariborska
 „Straža“, najgrše, najpodležje in najneum-
 nejše napade proti c. k. okrajnemu glavarst-
 vu v Ptuj objavljala. Ako se nam — ker je
 to jako zanimivo! — od druge strani ne od-
 pre oči, bomo poskusili sami zagrinjalo od-
 kriti. Kajti vsak dan nismo tako pohlevni in
 ponižni kakor danes...

Mati in hči zaradi požiga zaprti. Dne 11.
 septembra pogorelo je stanovalno poslopje
 posestnika Š o s t e r i č v Slomih pri Ptuj.
 Požar je uničil tudi vsa živila, pohištvo in
 obleko. Škoda znaša 10.000 kron, zavaroval-
 nina pa samo 1600 K. Govori se, da je za-
 netila požar 11-letna Helena Kranjc po
 naročilu svoje matere Marije Kranjc, posest-
 nice v Podvincih. S požigom je hotela
 stara Kranjc baje tatvino 2000 K prikriti.
 Helena Kranjc je orožnikom priznala, da je
 teh 2000 K ukradla in potem ogenj napra-
 vila. Orožniki v Juršincih so mater in hčer
 aretirali ter sodnji izročili.

* * *

Sleparka. Iz Feldkirchena na Ko-
 roškem se poroča: 20-letna Pavla Z e l e n c
 osleparila je na podlagi ponarejenih naročil-
 nih listov več trgovcev za nekaj parov čevljev.
 Sleparko so zaprli.

Smrtna nezgoda. Iz S e e b o d e n a se po-
 roča: Čuvaj deželnih cest Peter H o f e r je
 pri popravljanju neke stene padel; pri tej
 nesreči je pridobil tako težke poškodbe, da
 je kmalu nato umrl.

Požar. Iz P a t e r n i o n a poročajo z dne
 24. septembra: Včeraj ponoči je nastal v
 zidanem, prostornem gospodarskem poslopju
 posestnika Simona W i n k l e r v Nikelsdorfu
 ogenj, ki je poslopje z vsok žetvijo in z veli-
 kimi zalogami krme vpepelil. Svinje se je za-
 moglo rešiti. Gasilci od Paterniona in Bistrice
 ob Dravi so bili hitro na lici mesta; vsled
 pomanjkanja vode zamogli so pa le soseda
 poslopja varovati. Pridno je pomagalo tudi
 vojaštvo.

Pet sinov domovini žrtvovala. Iz Malte
 pri Gmündu na Korškem se poroča: Gospa
 K a t e r i n a P ö l l i n g e r v Hilpersdorfu poslala
 je bila ob izbruhu vojne šest sinov na bo-
 jišče in le eden ji je pri življenju ostal.
 Prvega J u t t j a ji je vzela sovražna kroglja pri
 Grodeku v septembru 1914. Drugi sin Franc,
 ki se je boril na koroski fronti, umrl je v
 Beljaku na tifuzo. Tretji sin Anton si je pri-
 dobil v Albaniji bolezen na pljučah, vsled
 katere je v Mostarju umrl. Četrti sin Johan
 dobil je strel v glavo in bil takoj mrtev. Peti
 sin Martin pa je bil v novembru lanskega
 leta težko ranjen in se od tega časa sem pogreša.
 Šesti sin bil je ob Soči ranjen in se nahaja
 zdaj pri težko prizadeti junaški materi na
 dopustu.

Smrtni padec. Iz C e l o v c a se poroča:
 Neki vojak, ki si je hotel ogledati graščinske
 razvaline Landskron, padel je iz strme skale
 in obležal mrtev. Pokopali so nesrečneža na
 pokopališču v Sv. Rupretu.

Pazite na deco! Iz B e l j a k a se poroča:
 Dne 27. p. m. bila je 10-letna hčerka želez-
 niškega mojstra Jožefa B o l l a r d t od ne-
 kega avtomobila povožena. Drugi dan je ne-
 srečni otrok na prizadetih ranah umrl.

* * *

Mnogo vagonov sadja segnilo. Naravnost
 nezasišano vest prinaša dunajska „Arbeiter-
 zeitung“ od vzhodnega kolodvora na Dunaju.
 Medtem ko se sadje po oderuških cenah pro-
 daja, segnijo mnogo vagonov sadja na du-
 najskem vzhodnem kolodvoru. Dne 30. av-
 gusta došlo je iz Verciorove ob srbski meji

15 vagonov jabolk, hrušk in češpelj. Spre-
 jemnik: 12. oddelek vojnega ministerstva. Po
 60 urah odšlo je teh 15 vagonov v kemično
 fabriko v Tribuswinkel. Ta blaga ni hotela
 vporabiti in je sadje poslala na pivovarno v
 Brunn. Od te je sadje prišlo zopet nazaj na
 dunajski vzhodni kolodvor. Dne 11. septem-
 bra (!) bilo je zopet omenjenemu vojskemu
 oddelku avizirano. Zdaj se je odredilo, da se
 teh 15 vagonov sadja v ogrske kraje Oeden-
 burg, Duna-Szerdahely, Neusiedl, potem v
 zgornjo-avstrijske kraje Freistadt, Marchtrenk,
 Kleinmünchen in Lebering odpošlje. Povsod
 tam so taborišča vojnih vjetnikov in medtem
 segnito sadje se je določilo za krmljenje svinj.
 Na voznihi je bilo plačati: Verciorova-Dunaj
 25.301 K, Dunaj-Tribuswinkel-Brunn-Dunaj
 2748 K. Pač prokleta draga svinjska krma!

70-letnica feldmaršala Hindenburga. Dne 2.
 oktobra praznoval je nemški generalfeldmar-
 šal v. H i n d e n b u r g, gotovo najpomemb-
 nejši vojskovodja te grozovite svetovne vojne,
 70-letnico svojega rojstva. Ne samo nemške,
 marveč tudi avstro-ogrške, bolgarske in turške
 armade gledajo ponosno na tega duševnega
 velikana, ki je najprve vrgel milijonske ruske
 množice ob tla in ki je danes kot šef nem-
 škega velikega glavnega stana tako rekoč duša
 zmag osrednjih sil. V svetovni zgodovini
 ne bode ime feldmaršala Hindenburga nikdar
 izumrlo. Kajti ta zdaj 70-letni nemški vojak
 v tej odporni vojni osrednjih sil dokazal
 naravnost nezsišane zmožnosti, ki ga stavijo
 v eno črto z največjimi vojskovodji svetovne
 zgodovine. Naš cesar Karl je velezaslužnemu
 temu možu poslal osebno spisanje, izredno laska-
 vo pismo, v katerem se mu je za njegove zmage
 tudi v imenu avstro-ogrške monarhije pristrčno
 zahvaljeval. Čast velikemu zmagovitemu voj-
 skovodju Hindenburgu!

Vozite se malo po železnici! Z ozirom na
 žetev in prevažanje premoga itd. opozarja
 železniška uprava nujno vso občinstvo, da
 naj vsa naravnost neobhodno potrebna po-
 tovanja po železnici opusti, kajti drugače bi
 se moralo udeležbo potovalnih legitimacij pov-
 zročiti. — Tudi po našem mnenju se mnogo
 preveč ljudi brez vsake potrebe po železnici
 vozi, zlasti lene babnice, ki jim vsled pre-
 velikih denarnih dohodkov danes ni treba
 delati...

**Italijanski oficir v zaboju, ali ponesrečeni
 beg vojnega vjetnika.** Iz Dornbirna na Pre-
 darskem se poroča: Pred kratkim je prispel
 semkaj avstrijski sanitetni vlak z izmenjanimi
 invalidi v svrhu pogostitve in prenočitve na-
 stanjeni v novi realki, da prestopijo naslednji
 dan na švicarski vlak, ki naj bi jih preko
 Feldkircha, St. Gottharda in Lugana prepeljal
 v Como. Zaboji italijanskih invalidov so ostali
 čez noč v kolodvorski čakalnici. Zjutraj je
 neki železniški uslužbenec nenadoma začul
 človeške klice po pomoči iz čakalnice. Pri
 pregledovanju je opazil, da moli iz nekega
 zaboja človeška roka. Zabojo so takoj odprli
 in iz njega se je dvignil mlad, popolnoma zdrav
 Italijan, ki je bil v svojem skrivališču v ada-
 movi obleki. „Odrešenec“ se je moral seveda
 najprej takoj obleči, nakar so mu na njegovo
 prošnjo dali kozarec vode. Vrhu tega je hotel
 takoj v bolnišnico. Vročina, sopara in pre-
 dolgo bivanje v zaboju so ga silno zdelali.
 Italijan je bil neki italijanski oficir, naš vojni
 vjetnik, ki ga je eden invalidov spravil v svoj
 zabojo in ga hotel iz avstrijskega vjetništva
 vtihotapiti v Italijo. Toda možakar je imel
 smolo. Najbrž je bil preveč radoveden in se
 je hotel prezgodaj nasrkati svežega švicar-
 skega zraka, ali pa je bila njegova osebna
 svoboda v zaboju le malo preveč omejena.
 Seveda so ga takoj aretirali in tudi prtljago
 vseh ostalih italijanskih invalidov natančno
 preiskali.

Zelje zaseženo. Vlada je zasegla ves le-
 tošnji pridelek na zelju ter določila za zelje
 najvišje cene in sicer za sveže zelje 45 K za
 100 kg. Za prevažanje svežega zelja je treba
 posebnega dovoljenja. Deželne politične obla-
 sti imajo pravico, da smejo določiti za svoje
 upravno ozemlje tudi nižje najvišje cene,
 kakor so zgoraj označene.
Cene za seno in slamo zvišane. Z naredbo

urada za prehrano z dne 27. septembra se je cena za seno in otavo zvišala od 17 na 23 K meterski stot, za žitno slamo na 13, za grahorico 11 K, za koruzno, fižolovo, bobovo, lečino, makovo in repično pa na 7 K. Te cene veljajo ne samo od 27. septembra naprej, ampak že od 16. junija 1917 dalje. Deželni urad za krmila mora prodajalcem, ki so že oddali seno ali slamo in so dobili plačano po stari ceni, plačati razliko. Seveda mora to prodajalec sam zahtevati od omenjenega urada.

Za naše sadjerejce. Okrajni odbor ptujski se je telegrafično obrnil na c. k. štaj. namestništvo, da naj isto dovoli prosti promet sadnih množin od 400 do 500 kil, ker bi se drugače sadje pokvarilo. O stvari bomo še v prihodnji številki govorili.

Umrli je v Ptuj posestnik gosp. Ignac Rossmann, velezaslužni gospodar in član okrajnega zastopa. O njegovih zaslugah bomo v prihodnji številki govorili.

Napitnice v Petersburgu. Ruska revolucija je odpravila napitnice v hotelih, gostilnah in kavarnah. Dne 18. julija je dobila dotična naredba veljavo. Prizadeti uslužbeni so takoj ustavili delo in so prisilili delodajalce, da so jim priznali namesto napitnice, delež na skupu. Saveda so delodajalci to zopet odvalili na goste.

Tetanus se imenuje jako nevaren krč. Zdaj se je oglasil zdravnik dr. Weihe v Monakovem in svari nujno, naj ljudje nikar ne hodijo bos, ker lahko dobe ta smrtonevarni krč. Tudi priporoča, naj se bosonožci, če se kaj poškodujejo na nogi, takoj zglase pri zdravniku ter da naj sploh nihče ne hodi bos, nego naj raje nosi čevlje ali sandale.

Eksplodizija v Londonu. V neki tovarni na vzhodu Londona je nastal požar, ki je povzročil med kemikalijami, zbranimi v tovarni veliko eksplozijo. Vsa velika tovarna je uničena, ravnotako več drugih tovarn, poškodovanih pa na stotine hiš. Človeških žrtev ni bilo nič.

Zakoni za mladino. Pravosodno ministerstvo razglasa, da predloži poslanski zbornici dva zakona, tičoča se mladine. Za zdaj narčrtov ni objavilo, nego izdalo le velik slavospev na svoje delo. Spriče oblastne skrbi za mladino, ki je zdaj običajna pri nas, bo nezaupnost še najbolj umestna.

Vodilne cene za kis. C. k. osrednja komisija za preizkuševanje cen je določila za jedilni kis naslednje vodilne cene: a) pri prodaji malim trgovcem v množinah pod 100 litrov 30 vin. liter; b) pri nadrobni prodaji v množinah do 2 litra 45 vin. liter, v množinah nad 2 litra po 36 vin. liter.

Tobak iz Bosne. Dočim vlada pri nas veliko pomanjkanje tobaka, ga imajo v Bosni več kakor ga potrebujejo. Z ozirom na to si je mnogo ljudi, zlasti z Dunaja, naročevalo tobak iz Bosne. Zdaj je pa bosanska vlada temu naredila konec, češ, da zmanjka tobaka še za Bosno in za Hercegovino, če ga bodo izvažali. Vlada je izdala naredbo, da sme dobiti v Bosni in Hercegovini vsaka oseba le 12 in pol grama ali 10 cigaret na dan, izveniški ženske in dečke pod 16 leti.

Poneverjenje. Firma Pachhofer na Dunaju je poslala svojega komptoarista Hansa Schuberja kasirat 13.000 kron. Komptoarist se ni vrnil in gospodar se je že bal, da mu je mož poneveril onih 13.000 kron, ko se je oglasil zvonček pri telefonu. Klicatelj je dejal, da govori v imenu policijskega urada in je sporočil, da je Schuber aretiran in da so pri njem dobili vseh 13.000 K. Šef je bil vesel, da je obvarovan škode, a čez dva dni, ko ni nič slišal ne o svojem komptoaristu, ne o policiji, je šel vendar vprašat, kaj da je. Izvedel je, da si je Schuber sam naročil telefonično policijsko obvestilo, da je pridobil potreben čas in mogel z ženo in poneverjenim denarjem pobegniti.

Gos za 108 kron. Iz Vinkovcev v Slavoniji poročajo: G. I. S. iz Vinkovcev je kupil od kmeta Ivana Tichlerja iz Tordincev gos, ki je tehtala 9 kilogramov 20 dekagramov, za katero je plačal nič več in nič manj kot samo 108 kron.

Zloraba uradne oblasti v svrhu nedopustnih kupčij. Budimpeštanski „Vilag“ je priobčil srdit članek, v katerem dolži ogrskega poljedelskega ministra Mezőffyja, da je zlorabeč svojo uradno oblast, si pridobil dovoljenja za velike transporte živil v Avstrijo, dovoljenja, kakršnih bi sicer ne mogel dobiti noben drugi človek. Ti transporti so šli posebno na Dunaj. Rečeni list zasmehuje ministra, češ, da je v svojem programatičnem govoru izjavil, da naredi konec zlatemu dežju, ki pada v žepu vojnih in drugih liferantov. Minister Mezőffy je na te obdolžitve odgovoril z izjavo, v kateri pravi, da ti napadi niso novi in da jih je že v marcu zavrnil. Zdaj ponavlja, da ni obogatil sebe, nego le članom gospodarske družbe, kateri je častni predsednik, preskrbel velike udobnosti.

Ponovne revolucionarne demonstracije v Italiji. Preko Curiha poročajo, da so bile v nedeljo v Milanu in Turinu zopet revolucionarne demonstracije. Poklicano je bilo vojaštvo iz Monze. Vrhovni poveljnik provinc Turin, Alessandria, Genova in Piacenza, generalni poročnik Ragni je izdal razglas, da je vojaško poveljstvo prevzelo vodstvo javne

varnostne službe in da so vojaške sodnije nadomeščene z vojnimi. Skoro vsa delavska društva v Gor. Italiji so bila razpuščena. V turinskem mestnem svetu je izvajal neki mestni svetovalec: Ako gredo delavci na ulico in demonstrirajo proti vojni tako, kakor se je zgodilo v Turinu, je jasno, da so bili merodajni za to čisto politični vzroki in ne trenutno pomanjkanje kruha. To odkritosrčno priznanje kaže, da socialistom služi v dosegu miru sedaj vsako sredstvo, tudi javen upor.

Molitveni dan zoper vojno oduševstvo. Za običajni molitveni dan v Švici določili so škofje za katoliško ljudstvo tako zvani „mandat molitvenega dneva“. Molitveni dan se obrača to leto proti vsemu oduševstvu, proti špekulaciji in navijanju cen zlasti v živilih in potrebščinah vsakdanjega življenja, ki se čuti danes tudi v Švici vedno bolj. Kaj ko bi tudi katoliški škofje na Avstrijskem pričeli iz pravega krščanskega stališča tako vojno proti nesramnemu oduševstvu?

Vojni dobičkarji na Slovenskem. „Gr. T.“ poroča, da so od vojnega začetka sem v Ljubljani vojni oderuhi za več milijonov kron posestev, zlasti mnogo nekdanjih nemških

Der Gemeinderat der landesfürstlichen Kammerstadt Pettau gibt
geziemend Nachricht vom Tode seines verdienstvollen Mitgliedes, Herrn

Ignaz Rossmann

Haus- und Realitätenbesitzers, Gemeinderates u. s. w.,

welcher am 3. Oktober 1917 plötzlich verschieden ist.

Ehre seinem Andenken!

Pettau, am 4. Oktober 1917.

Der Bürgermeister:

Jos. Ornig e. h.

471

Die Bezirksvertretung Pettau gibt
geziemend Nachricht von dem Tode
ihres langjährigen verdienstvollen
Mitgliedes, Herrn

Ignaz Rossmann

Haus- und Realitätenbesitzers, Gemeindegliedes der k. k. l. f. Kammerstadt Pettau,

welcher am 3. Oktober 1917 plötzlich verschieden ist.

Pettau, am 4. Oktober 1917.

Der Bezirksamann:

Jos. Ornig e. h.

470

Okrajni zastop v Ptujju daje za-
lostno naznanilo o smrti svojega
dolgoletnega zaslužnega člana, go-
spoda

Ign. Rossmann

hišnega lastnika, posestnika, obč. svet-
nika v Ptujju itd.,

ki je dne 3. oktobra 1914 nahitro preminul.

Ptuj, 4. oktobra 1917.

Okrajni načelnik:

Jos. Ornig l. r.

hls nakupili. Neki vsled vojnih dobav obogateh usnjarski fabrikant sam je med vojno devet hiš nakupil... Slovensko ljudstvo pa trpi in umira lakote, medtem ko se njegovi „odrešeniki“ mastijo ter debelijo! Ravno ti prvaški „odrešeniki“, ti v vojni obogatehi milijonarji hujskajo ljudstvo slovenskih pokrajin v politične blaznosti, kakor n. p. „jugoslovanstvo“, — sami se pa medtem na troške ljudstva bogatijo!

Grozni umori ruskega vojnega vjetnika. „Heidelberger Tageblatt“ poroča iz Siegelbacha: Neki ruski vojni vjetnik je na polju napadel mlado kmetico; ko je prihitela pomoč, je Rus zbežal. Par dni pozneje vrnil se je ponoči v vas, vdrl v spalnico družine Mann, pri kateri je bil uslužben, umoril vdovo Mann z nožem in ranil njeno nečakinjo tako težko, da za njeno življenje ni mnogo upanja. Rane okoli oces pustijo na to sklepati, da je hotel ženam oči izrezati, ker so ga pri njegovem prvem zločinu opazovale. Oblasti se je posrečilo, da je s pomočjo nekega policijskega psa zverinskega morilca zasačila in sodniji izročila. Zato pa — bodimo previdni napram vojnim vjetnikom, ker so vedno naši sovražniki!

Srbski vojni vjetnik kot roparski morilec. Na planini Ramsau pri Merausenu bil je železniški čuvaj Vilibald Krautgasser umorjen. Mrtvemu se je žepno uro z verižico oropalo. Umora se sumi iz vjetništva pobegnelega srbskega vojnega vjetnika Božedara Obradovića.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 3. oktobra. Uradno se danes razglašča:

Italijansko bojišče. V Gabriele-oddelku so se večeraj infanterijski boji zopet ponovili. Močne sovražne sile naskočile so naše postojanke. Dobiček ozkega kosa jarka na zapadni strani gore tvori za Italijane edini uspeh izgubepolnih napadov.

Šef generalštaba.

Iz nemškega poročila od srede.

K.-B. Berlin, 3. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Na vzhodnem bregu Maase vzele so večeraj nemške čete na severni strani visočine 344, da vzamejo v naskoku francoske jarke v 1200 m širivosti. Čez dan so napravili Francozi 8 protinapadov, da nas spravijo iz pridobljene zemlje. Tudi ponoči je nasprotnik napadal. V ljutih bojih je bil vedno nazaj vržen. Več kot 150 vjetih od 2 francoskih divizij je ostalo v naši roki. Krvave izgube sovražnika pomnožile so se z vsakim brezuspešnim navalom.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 26. septemb. 1917: 74, 49, 29, 40, 38.
Trst, 3. oktobra 1917: 10, 71, 64, 33, 17.

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremeniti vsjo industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gorf kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 24.—. Katalog proti vpošiljanju 1 K.

Fotografije (Porträt) kot znamenje 467

(marke liki znančkam na pisnih), in duplirane s sliko izdeluje po vsaki posilni fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental, štev. 130. Cenki se pošljejo na zabavljanje brezplačno in franco.

Izgubil se je rujavo-šekasti veliki lovski pes

(rujavi tiger). Kdor ga najde, naj ga odda proti plačilu 10 K pri g. dr. pl. Fichtenau v Ptuj. 469

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri po-kočavanju žoharjev (zakon. varovan) ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

4 stanovalne sobe

s kuhinjami, njivo in sadonosnik se takoj oddajo. Vprašanja na upravo tega lista. 450

En travnik

pri Mariboru, kupi Karl Flucher, Schillerstraße 8. 445

Izvežbana in pridna prodajalka

zmožna slovenskega, nemškega in laškega jezika, želi s 1. novembrom premeniti službo v trgovini mešanega blaga. Prijazne dopise je poslata pod naslovom: Rezi Schrot, Roseggerstraße 4, Bruck a. M. 462

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci

hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušan aparatom

HYPERIN s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opetovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 7-90. Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljanje brez navedbe vsbine po higij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perig. 31. 433

Ali hočete ostati od revmatizma, gihta, išias temeljito prosti?

Tisočeri že ozdravjeni. Bolečine v udih in členkih, otekli udi, ponažljene roke in noge, bodenje, trganje v raznih delih trupla, celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenju!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo popolnoma zastoj. Postalni bodete moj hvaležni pristaš. 460

Ekspedicija Opern-apoteke, Budapest, VI., Abt. 252.

Sadje

in **gospodarska jabolka**

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill Breg pri Ptuj. 349

Novi ali že rabljeni, dobro ohranjeni, napolniti 465

voz (Einspanner)

kakor tudi dobro ohranjeni konjski kumadi in prsna oprema, želi kupiti Johan Josek v Celju.

Pes

zemljasto-barvni, 5 mesecev star, bil je dne 21. septembra ukraden. Ker je bil storilec izpoznan, se želi povrnitev psa, ker bi se drugače napravilo kazensko naznanilo. Lastnica Mizzi Zoppak, Weitschach Nr. 3. 458

Hiša

z jako lepim in velikim vrtom pri Sv. Roku na Bregu pri Ptuj, primerna za penzionista ali vrtnarja, se takoj zaradi preselitve pod ugodnimi pogoji proda. Vprašanja na gosp. 461

Johana Saischeg, c. k. okrajna sodnija v Ptuj.

Ženitna ponuba.

Več tisoč kron posedujoči vdovec v boljših letih se želi s starejšo vdovo ali deklino s kmetskim posestvom v svrhu ženitve seznaniti. Dopise se prosi pod „Heirat“ na upravo tega lista. 459